

Rośliny przybrzeżne

Tatarak zwyczajny, tatarskie ziele (*Acorus calamus*)

Tatarak

zwyczajny, tatarskie ziele (*Acorus calamus*) Pochodzi z Azji, a podanie głosi, że Tatarzy przywlekli go do nas i dlatego nosi nazwę tatarak. Rośnie pospolicie nad brzegami stawów, na moczarach i stojących wodach, tworząc zarośla. Przez zwierzęta nie zjadany z powodu silnego zapachu. Roślina wieloletnia o obłym, grubym i czołgającym się kłączu. Liście długie, mieczowate, wyrastające do 1 m zaostrome, dołem pochwiaste, gąbczaste i zgrubiałe, jaśniejsze, bo kremowo białe lub różowawe. Kwiatostan kolbowaty, pozornie bocznie wyrastający z łodygi trójkątnej. W naszym klimacie owoce nie rozwijają się. Rozmnaża się wegetatywnie z kłącza.

Knieć błotna (*Caltha palustris*), gatunek rosnący

dziko w Europie po Islandię i kraje arktyczne, w umiarkowanych i chłodnych strefach Azji po Nową Zelandię, w Ameryce Płn. z krajami arktycznymi, w Polsce pospolity w zbiorowiskach błotnych i na obrzeżach wodnych. Bylina o łodydze wys. do 60 cm. Liście ciemnozielone, połyskujące, okrągławosercowate lub nerkowate, odziomkowe długoogonkowe, głęboko wcięte u nasady, górne łodygowe siedzące, drobniejsze. Kwiaty żółte, błyszczące, umieszczone pojedynczo na szczytach rozgałęzień. Roślina trująca, dawniej także lecznicza (zawiera protoanemoninę), w odpowiednich warunkach także ozdobna roślina parkowa.

Pałka szerokolistna (*Typha latifolia*)

Pałka (*Typha spp.*), rodzaj liczący 15

gatunków zamieszkujących wilgotne miejsca (przede wszystkim brzegi wód) na całym świecie (głównie jednak w krajach o klimacie umiarkowanym półkuli półn.). Liczne gatunki użytkowane są (przeważnie ze stanu dzikiego, czasami są w tym celu uprawiane) głównie jako rośliny przemysłowe.

Pałka szerokolistna (*Typha latifolia*), rozpowszechniona jest w półn. części strefy umiarkowanej, subtropikalnej i tropikalnej, w Polsce pospolita aż po niższe pietra górskie jako składnik oczeretów. Bylina sinawozielona, o łodygach wys. do 2,5 m. Liście równowąskie, bardzo długie i długopochwiaste, szer. do 2 cm, tępawe, długości kwiatostanu lub dłuższe. Kolba szczytowa, podłużna, wałkowata, długości do 40 cm, gruba, w górnej części złożona z kwiatów męskich, w części dolnej z żeńskich, zrazu brudnozielona, później ciemnofioletowa, o połysku aksamitnym. Kwiaty bardzo liczne, drobne. Orzeszek z pękiem białawego puchu (ryc.B1). Roślina tekstylna (włókna liściowe na powrozy, chodniki, tkaniny workowe, liście na maty i plecionki), przemysłowa (surowiec papierniczy, puch owocowy do wyrobu celulozy i materiałów wybuchowych, także surowiec wyściółkowy i izolacyjny) i pokarmowa (na Dalekim Wschodzie spożywane są młode pędy).

Pałka wąskolistna (*Typha angustifolia*), rośnie dziko w Europie bez Grecji, w zach. Azji, Ameryce Płn., Australii i Polinezji, w Polsce pospolita jako składnik oczeretów na niżu, rzadziej w niższych piętrach górskich. Bylina sinawozielona, o łodydze wys. do 3 m. Liście dłuższe od kwiatostanu, równowąskie, szer. do 1 cm. Kolba szczytowa, złożona z oddzielonych od siebie części: męskiej - górnej i żeńskiej - dolnej, szfranowobrunatnej, później ciemnobrunatnej, wąskiej. Orzeszek z pękiem białawego puchu. Użytkowana jak p. szerokolistna.

Sit rozpierzchły (*Juncus effusus* L.)

Sit rozpierzchły (*Juncus effusus* L.) – gatunek byliny z rośliny sitowatych. W Polsce pospolity, występuje w miejscach wilgotnych od niżu po regiel górny. Tworzy duże, gęste kępy do 1,2 m wysokości z gęstą wiązką korzeni. Łodygi sztydłaste, bezkolankowe, żywozielone, częściowo wypełnione rdzeniem (rdzeń ciągły, nieprzerywany), u nasady (poniżej poziomu gruntu) otulone łuskowatymi, brunatnymi pochwami. Łodygi są gładkie, natomiast u podobnego situ skupionego pod kwiatostanem są żeberkowane.

2023-08-25 12:37:02